

Vi kvinnor

I DEMOKRATISKT VÄRLDSFÖRBUND

Nr 2

LÄS i detta nummer:

Behövs det kvinnoorganisationer?

»Vi skriver väl 'Fru'?»

Bra reformförslag II

I Gandhis fotspår

Problemet Syditalien

Samarbete för gemensamma mål

Alkoholmissbruket

»Kära, goda kvinnor . . . »

Film — noveller — barnsida
— kläder — m. m.

OMSLAGSBILDEN:

Besök hos »hals-, näs- och
öronspecialisten»

Årg. 9 - 1957 - 50 öre

Behövs det kvinno- organisationer?

För den som tillhör en kvinnoorganisation verkar frågan i rubriken kanske förbluffande — helt enkelt därför att man genom medlemskapet i sin kvinnoorganisation blivit klar över dess betydelse. Icke så sällan stöter man emellertid på den frågan. Och det är inte bara män som ställer den, till och med från fackligt och politiskt verksamma kvinnor kan man få höra den. Vi har ju våra fackföreningar, säger de, eller vi tillhör ett parti vars politik vi hyllar. Alla har vi rätt att tillhöra vår fackorganisation om vi är förvärvsarbetande och alla kan vi bli medlemmar i ett parti som vi gillar. Vad behöver vi mera? Rösträtt har vi ju och valbarhet också.

Javisst. Och ändå...

Varför finns det ändå så många kvinnoorganisationer, nationella och internationella? De måste väl dock ha en uppgift, fylla ett behov hos kvinnorna? Se exempelvis på Kvinnornas Demokratiska Världsförbund. KDV är en jämförelsevis ny organisation, elva år gammal. På de elva år den existerat har den vuxit ut till att bli världens största kvinnoorganisation med sina drygt 200 miljoner medlemmar i omkring 80 länder. Denna väldiga anslutning måste väl anses vittna om att den fyller ett verkligt behov hos kvinnorna, är ett uttryck för deras önsningar. KDV:s program och verksamhet svarar till kvinnornas djupaste förhoppningar: fred, social rättvisa, kvinnornas fulla jämställdhet med männen på alla samhällslivets områden och trygghet åt deras barn.

Visst har Sveriges kvinnor rösträtt och visst är de valbara till både riksdag och kommunala beslutande församlingar. Och många av dem finns i den svenska fackföreningsrörelsen och i de politiska partierna. Men handen på hjärtat: är det inte fortfarande så att det är männen som så gott som ensamma bestämmer var skåpet skall stå i stat och kommun? De svenska kvinnornas in-

flytande på det vi kallar rikets affärer måste tyvärr betecknas som ytterligt blygsamt. Och i hur många kommunala församlingar i detta land är icke männen fortfarande ensamma om att fatta beslut? Och det i frågor där hemmens och barnens trivsel ligger i vågskålen.

Eller se på fackföreningsrörelsen. En beklädnadsarbeterska framhöll i en diskussion på ett SKV-möte nyligen hur i hennes egen fackorganisation c:a 80 procent av medlemmarna är kvinnor medan i styrelsen för fackföreningen det sitter praktiskt taget bara män. Nu säger kanske någon att det är ju kvinnornas egen skuld — de skulle se till att skaffa sig den majoritet i styrelsen som deras övertikt i medlemstal berättigar dem till. Och därmed är vi inne på frågan om varför kvinnorna ännu är så litet aktiva i sina fackföreningar. För var och en som bryr sig om att tänka över problemen står det klart att grunden till det förhållandet framför allt är att söka i traditioner och uppföstran. Kvinnornas obenägenhet i allmänhet att yttra sig »i församlingen» kompletteras med den ännu bland flertalet män förhärskande övertygelsen att det är de som begriper allting bäst — också i frågor som direkt rör kvinnornas förhållanden och behov!

Den uppgift kvinno- och kvinnorörelsen fyllt och fyller då det gäller att ge kvinnorna självförtroende och skola dem, den kan säkert icke överskattas. Så länge kvinnornas inflytande ute i samhället är så svagt som det tyvärr fortfarande är trots flera decenniers rösträtt, så länge behövs det kvinnoorganisationer. Organisationer där kvinnorna kan fostras till större självständighet och kunnighet, där de vågar ta ordet och säga sin mening, där de kan dryfta sina problem utan rädsla för att någon finner dem oväsentliga. Organisationer med vars hjälp de kan organisera och utlösa aktioner i frågor som ligger dem som arbetare, kvinnor och mödrar om hjärtat.

Hälsning från KDV

I ett budskap inför Internationella Kvinnodagen, som riktar sig till alla kvinnor och kvinnoorganisationer, framhåller Kvinnornas Demokratiska Världsförbund bland annat:

Medveten om sina stora traditioner är kvinnorörelsen stolt över de framgångar den redan vunnit och över att kvinnorna alltmera deltar på alla livets områden. Särskilt uppmuntran- de är det att under de senaste åren nya miljoner av kvinnor har anslutit sig till sina folks kamp för nationell oavhängig- het, för framåtskridande och fred.

Allvarligt oroade av de senaste händelserna i världen kommer kvinnorna och mödrarna att i årets Internationella kvinnodag ge uttryck för sin fasta beslutsamhet att försvara freden. De som så ivrigt arbetat för att andan från Genève och Bandung skulle leva, kommer att öka sin vaksamhet för att skydda sina barn mot krigets fasor och komma deras planer på skam som ivrar för styrkans politik.

På sina möten i anslutning till 8 mars kommer kvinnorna åter att höja sin röst för principen om förhandlingar, vända sig mot militärblock och tala för vänskap mellan folken.

KDV försäkrar alla kvinnoorganisationer om sin vänskap och sin önskan att samarbeta med dem. Ty KDV är övertygat om att mer än någonsin är intimare samarbete den bästa vägen för att vi skall kunna befästa redan uppnådda framgångar och så snabbt som möjligt nå det som är vårt gemensamma mål: våra barns lycka, kvinnornas likaberättigande, respekt för människovärdet och fred.

I snabbköpets hyllor finns också barnmat på burk till familjens minste. Är det en rymlig och bra butik går det i regel snabbt att handla, men en del snabbköp är inrymda i lokaler som inte lämpar sig för ändamålet. Trängseln blir förfärlig och köståendet vid kassan tar lång tid...

ten också på kvällen så länge någon av dem hon har att betjäna behöver hennes tjänster. Hur många män är det inte som aldrig skulle falla på idén att ta en handduk och hjälpa till med disken. Som aldrig ägnar en tanke åt att hustrun varit på benen hela dagen och också hon, när kvällen kommer, kan vara trött. Är det då så underligt om husmodern har en känsla av att ingen värderar hennes arbete och att man tar emot alla hennes omsorger som en självklarhet, som ingen ens behöver säga tack för. Det känns kränkande.

*

De husmödrar som i våra dagar inte har arbete utom hemmet har i regel småbarn. Annars vill nog de flesta gifta kvinnor ha ett arbete som ger dem kontanta inkomster, försävt de kan få tag i något. Det finns ju nämligen många orter och stora landsändar där det är så illa ordnat att det inte finns arbete att få för den kvinnliga arbetskraften. Men där är också kvinnorna på offensiven för att förvärvsmöjligheter skall skapas.

Och tänk så många kvinnor det är som, trots att de har småbarn, tar arbete som kontorsstäderskor eller tidningsbud, därför att det är sådant som de kan utföra i de tidiga morgontimmarna när barnen sover eller sent om kvällarna när de kommit i säng och maken är hemma och kan vaka över dem... För att inte tala om alla de husmödrar som sitter hemma och syr slipsar eller arbetsrockar för någon firma mot oftast dålig betalning och som inget högre önskar än att de slapp hålla verkstad i hemmet och i stället kunde gå till en arbetsplats om morgnarna. Men barnen behöver dem...

*

Varje måndagsmorgon prick klockan 8 hörs bestämda välkända ljud från grannens kök som ligger vägg i vägg med mitt. Fru Eriksson sätter i gång med veckans »småtvätt»: underkläder, skjortor, blusar, förkläden och strumpor för en familj på fem personer. Säkert slinker ibland

”Vi skriver väl ‘Fru’?”

Har det hänt er någon gång att ni måst besöka någon myndighet eller fylla i ett formulär? Säkert. Då vet ni att det i regel frågas efter yrke eller titel. Är ni kontorist eller sömmerska eller lärarinna så är saken enkel: ni uppger er yrkestillhörighet. Men är ni husmor tvekar ni säkert: ska jag säga husmor eller fru? Oftast blir det väl fru, det brukar jag själv säga. Men så nyligen flög en trotsets djävul i mig och jag sade högt och tydligt: »HUSMOR»! när jag tillfrågades om yrke eller titel. Den unga damen bakom disken såg litet nedlåtande på mig (eller var det bara som jag tyckte?) och sade: »Vi skriver väl fru?»

I hennes ögon och kastet på den unga nacken tyckte jag mig tydligt läsa vad hon tänkte: »Husmor? Vad är nu det för ett yrke... Där man själv bestämmer över sin dag, stiger upp när man vill, inte har någon chef över sig...»

Likadant tycks de flesta män tänka, också de gifta männen.

*

När mannen kommer hem från sitt arbete är det hustrun som betjänar honom — och han låter sig betjänas. För hon är ju hemma hela dagen och behöver »bara» sköta om barnen och hemmet och då är det ju naturligt att hon ska vara i far-

BRA REFORMFÖRSLAG

om stödet till barnfamiljerna

II

I förra numret redogjorde vi för familjeberedningens förslag ifråga om de allmänna barnbidragen och om stödet till de ofullständiga familjern. Här följer en redogörelse om beredningens PM om ekonomiskt stöd vid barnsbörd.

Den viktigaste formen för ekonomiskt stöd vid havandeskap och nedkomst är *moderskapsförsäkringen*. Som vi vet ingår den som en del i den obligatoriska sjukförsäkringen och trädde liksom denna i kraft den 1 januari 1955. Den har alltså två år på nacken vid det här laget och en del andra anmärkningar har från husmödrahåll redan riktats mot dess utformning. Man anser att den moderskapspenning en hemmaarbetande husmor får — 3 kr. om dagen under 90 dagar — är alltför låg och uttryck för en kränkande nedvärdering av

hennes arbete. Familjeberedningen har emellertid ansett att moderskapsförsäkringen är av så pass nytt datum att man icke nu bör ta upp den till behandling. Beredningen har därför begränsat sig till att framlägga förslag om en viss omorganisering av den andra samhällsliga stödformen vid havandeskap: *mödrahjälpen*.

Bara 10 proc. fick 600 kr.

Mödrahjälpen utgår vid sidan av moderskapsförsäkringen och erhålles först efter noggrann inkomstprövning. I de nuvarande bestämmelserna

heter det att den endast får utgå till den som är »i uppenbart behov av stöd». Det är mödrahjälpnsnämnderna (en sådan finnes i varje landsting och stad utom landsting) som slutligt avgör om uppenbart behov föreligger eller ej. Mödrahjälpen beslutades i riksdagen 1937 och är alltså snart 20 år gammal. Ända till för några år sedan utbetalades den helt in natura — numera ges den vanligen kontant utom för tandvård, säger beredningen. Maximibeloppet är f. n. 600 kronor, vid flerbörd 800 kronor. Endast 10 % av dem som år 1955 fick sina ansökningar om mödrahjälp beviljade erhöi de maximala 600 kronorna. Drygt hälften eller ca 55 % fick mindre än 300 kronor och i en tredjedel av fallen understeg beloppet 200 kronor. För hela riket var medelbeloppet för beviljad mödrahjälp 290 kronor.

Mycket intressant är familjeberedningens redovisning över antalet an-

också handdukar och mannens arbetskläder med, ty tvättstugorna i vår bostadsförening räcker inte till för täta tvättar — det finns bara en i vartannat hus och majoriteten av dem som bor här är flerbarnsfamiljer. Veckotvätten sker i kökets diskho, sköljning och torkning i badrummet.

När ljudet av plagg som gnuggas mot tvättbrädan börjar höras då vet jag att nu har den äldste av Erikssons tre pojkar gått till skolan, mannen har försvunnit till sitt arbete och de två minsta barnen har fått sitt morgonmål. Fru Eriksson har varit på benen sedan halv sex — då skrällde väckarklockan därinne precis som varje annan vardagsmorgon — och nu tar hon itu med tvätten punktligt klockan 8. Det går som ett urverk. Någon »chef» har hon inte över sig annat än tiden och vetskapen att om hon inte organiserar sitt arbete efter en bestämd plan hinner hon inte med. Det blir ändå så många avbrott. Två småpojkar är inget som man tar där man sätter dem, kanske möjligen den minste som inte kan gå än. Men skrika kan han när det är något som inte passar, så nog

kräver han sin dryga del av mors arbete och omsorger.

Så är det dagens uppköp. Då måste mellanpojken med, annars kan han ställa till med något. Vid tvättiden kommer nioåringen från skolan. Att hjälpa honom med eventuella läxor ingår också i mors arbetsuppgifter. Klockan halv sex skall maten stå på bordet, då kommer Eriksson hem från sitt arbete. Sedan är det disken och tre barn som skall tvättas och i säng, kläder som skall ses över, stoppning och lagning. Det blir sent innan fru Eriksson kommer i säng. Att hennes nätter inte bjuder ostörd vila har jag under årens lopp haft otaliga tillfällen att konstatera, när jag vaknat av barnskrik och hört henne nynna och viska lugnande ord. (För i våra moderna lägenheter hör man när grannen nyser.)

*

Det är snart 11 år sedan jag lärde känna fru Eriksson. Då var hon nygift och arbetade som biträde i en skobutik. När den andre av pojkarna kom gick det inte längre, hennes mor som sett till den förstfödde om dagarna orkade inte med två småttin-

gar. Fru Eriksson måste sluta sitt förvärvsarbete. Naturligtvis betydde det sänkta inkomster för familjen, men vad ska man göra när köerna vid daghemmen är långa. Och som det nu är, med tre småbarn, lönar det sig inte heller ekonomiskt för familjen att husmodern arbetar borta. För att inte tala om att det egentligen överstiger mänskliga krafter att sköta både ett förvärvsarbete och hem och barn när familjen är så stor. Men naturligtvis hoppas fru Eriksson att det ska bli möjligt för henne att få ett deltidsarbete när pojkarna blir litet större. Nu kräver de hennes tid och omsorger praktiskt taget varje timma på dygnet. Men så länge barnen är små och mor deras fasta ankare i livet är hon tillfreds med sin tillvaro, trots att »fritid» är ett okänt begrepp. Det blir svårare när barnen blir större och inte längre kräver hennes ömhet på samma sätt och inte återgäldar den på samma sätt. Det är då en husmor kan känna sig sårad av den självklarhet med vilken man och barn tar emot hennes omsorger som en självklarhet, inte ens värd ett tack... **Elisabet**

sökningar om mödrahjälp och beviljade sådana i olika län. Av antalet mödrar på 100 levande födda barn var det 10,5 % som i Stockholm ansökte om mödrahjälp och 6,9 % som fick sin ansökan beviljad. I Norrbottens län kom på varje hundratal levande födda 57,6 ansökningar och 37,5 beviljade sådana. I de fyra norrlandslän som redovisningen gäller — Gävleborg, Jämtland, Västerbotten och Norrbotten — har mer än hälften av barnaföderskorna ansökt om mödrahjälp, medan i de mellan- och sydsvenska län som redovisas siffran stannar under 20 %.

Dessa siffror får väl framför allt anses vittna om den betydligt lägre inkomstnivån bland befolkningen i norrlandslänen än i landets södra och mellersta delar. Barnkullarna är ofta större däruppe och kvinnornas möjligheter till inkomster av förvärvsarbete på de flesta håll praktiskt taget obefintliga.

Då förslaget om moderskapsförsäkringen var ute på remiss framhöll exempelvis socialvårdsmyndigheterna i Stockholm att mödrahjälpen borde helt slopas. Med den stränga behovsprövning som tillämpas är det praktiskt taget bara de vars ekonomiska läge berättigar dem till socialhjälp som har några utsikter att få mödrahjälp. Härvid stödde man sig på erfarenheterna från Stockholm. Men siffrorna från norrlandslänen visar att där har i varje fall mödrahjälpen en viss betydelse, även om de belopp som ges inte är så stora. För Norrbottens län var medeltalet för utbetald mödrahjälp 352 kr. år 1955, alltså nära 22 % högre än för riket i dess helhet. En del har naturligtvis fått mindre, en del mera, men för samtliga har det utan tvivel inneburit en viss hjälp i en svår situation. Och säkerligen alldeles särskilt för de ogifta mödrarna.

Endast inkomst och barnantal bör räknas.

Att mödrahjälpen bör kvarstå ter sig alltså självklart för familjeberedningen. Men den riktar strålkastarljuset på den stränga individuella behovsprövningen, bristen på klara direktiv som för till olikhet i mödrahjälpnsämndernas bedömning av hjälpbehoven och på de höga administrationskostnaderna. För att rätta till missförhållandena föreslår beredningen följande:

I sitt betänkande om Samhället och barnfamiljerna kartlade 1954 års familjeutredning barnfamiljernas situation. Den tedde sig inte lysande. De förslag som familjeberedningen nu framlagt syftar alla till ett förbättrat samhälleligt stöd åt de familjer som har barn.

Den stränga individuella behovsprövningen bör ersättas med en prövning efter schematiska grunder, varvid man uteslutande utgår från *inkomst och barnantal*. Maximalt stöd — 600 kr. vid enkelbörd och 800 kr. vid flerbörd — skall utgå vid första barnsbörden om inkomsten uppgår till högst 5.000 kr. Har vederbörande redan 1 barn får inkomsten vara 6.000 kr., vid 2 barn 7.000 kr., alltså 1.000 kr. högre för varje barn utöver ett. Vidare föreslår beredningen att kvinnans egen inkomst skall medräknas i familjens endast om den överstiger 1.000 kr.

För närvarande gäller att en kvinna som är obligatoriskt försäkrad för *tilläggspenning* genom moderskapsförsäkringen (det är alla kvinnor vars inkomst av förvärvsarbete icke understiger 1.800 kr. om året) och som beviljas mödrahjälp får finna sig i att det beviljade mödrahjälpbeloppet reduceras med den summa hon erhåller i tilläggspenning. Eller

för att förtydliga det: En förvärvsarbetande kvinna med 4.000 kr. i årsinkomst får i tilläggspenning 4 kr. om dagen i 90 dagar i samband med nedkomsten, under förutsättning att hon under de 90 dagarna avhåller sig från förvärvsarbete. Det blir alltså 360 kr. i tilläggspenning. Om hennes ekonomiska förhållanden är sådana att hon ansöker om mödrahjälp och beviljas sådan på låt oss säga 400 kronor, så får hon i verkligheten bara 40 kronor eftersom beloppet sänkes med lika mycket som tilläggspenningen ger henne.

Bort med reduceringen!

Familjeberedningen föreslår nu att man »bör överväga» ett slopande av den bestämmelsen. Det är väl det mildaste man kan säga i det sammanhanget. Tilläggspenningen är ingen vanlig samhällelig »hjälpform», den är grundad på försäkringsavgifter som vederbörande får betala efter precis samma grunder som varje an-

nan sjukförsäkrad i vårt land. Om exempelvis en ogift mors ekonomiska situation är sådan att »uppenbart behov av stöd» anses föreligga och hennes ansökan om mödrahjälp därför bifalles, varför i all fridens dar skall man då ta ifrån henne *det* stöd som alla andra förvärvsarbetande har då de på grund av sjukdom inte kan arbeta? Det är helt enkelt härresande. Särskilt för de ogifta mödrarna är väl förhållandena ofta sådana att de inte har möjlighet att tillgodogöra sig tilläggsspenningen. Kvinnolönerna är oftast låga och tilläggsspenningen blir därefter, det vill säga så låg att ingen kan leva på den. Kanske skulle i sådana tillfällen en mödrahjälp på 600 kronor vara det tillskott som en ensam mor behövde för att under 90 dagar kunna avhålla sig från arbete och få möjlighet att ägna sig åt det nyfödda barnet. Förutsatt att man lät henne behålla tilläggsspenningen naturligtvis.

Familjeberedningen har icke funnit det påkallat att för närvarande föreslå någon höjning av mödrahjälpens maximibelopp (600 kr. vid enkelbörd och 800 kr. vid flerbörd) men fastslår att beloppet bör utgå helt och hållet i *kontant* form.

En dyr historia . . .

Vidare föreslår beredningen att mödrahjälpsnämnderna slopas och att mödrahjälpen anknytes till moderskapsförsäkringen under benämningen förhöjd grundpenning. Den viktigaste motiveringen till detta förslag är de dryga administrationskostnader som det nuvarande systemet för med sig. Enligt undersökningar som gjorts och beräkningar som familjeberedningen på grundval därav kommit fram till skulle varje beviljad mödrahjälpsansökan kosta närmare 124 kronor i administration. Med hänsyn till att den utgivna mödrahjälpens medelbelopp per beviljad ansökning för hela riket icke är högre än 290 kronor, torde kostnaderna för administrationen få betecknas som mycket höga, säger beredningen. Vi instämmer. Varje beviljad mödrahjälpsansökan kostar alltså samhället ca 414 kronor medan den hjälpbehövande barnaföderskan bara får 290 kr. av det beloppet — resten har gått åt till att utreda behovet och besluta om hjälp skall beviljas eller ej. Nog vill det till att man finner enklare och förnuftigare former för handläggning av mödrahjälpsärendena.

Alkoholmissbruket

SKV-avdelningen i Munksund har på ett möte haft frågan om spritmissbruket uppe till behandling och i ett brev till vår tidning efterlyst vad vi som kvinnor eventuellt kan göra mot det onda. Man pekar på de lidanden som familjefäders spritmissbruk förorsakar hustrur och barn och på samhällets försummelser ifråga om beredskapsåtgärder vid spritens frisläppande. Vi citerar ur Munksundskvinnornas brev.

»Slopandet av motbokssystemet har som bekant ökat spritkonsumtionen på ett oroväckande sätt. Mest hänsynslöst har väl detta drabbat de människor i vårt land som redan förut befann sig bland alkoholisternas skara. Någon broms utgjorde väl ändå Bratt-systemet.

Måhända är det i dag för tidigt att diskutera huruvida det var fel att släppa spriten lös. Däremot anser vi det inte för tidigt att anföra kritiska synpunkter på frågan om hur och på vilket sätt spritens frisläppande skedde. Som bekant genomfördes denna åtgärd utan att samhället sett till att skapa erforderlig beredskap för att ta hand om offren för spritfloden. Inte heller hade man i tid vidtagit åtgärder för att motverka att ungdomar som inte tidigare använt sprit skulle på grund av spritens lättåtkomlighet falla för frestelsen och följa de äldres exempel. Varken ra-

dio eller film har på något verksamt sätt bidragit till att förhindra att vårt lands ungdom faller för alkoholen. Och ändå skulle enligt vår mening dessa två genom lämplig upplysning och propaganda kunna ge vår ungdom en alkoholfri livsriktning i stället för motsatsen, vilket tyvärr så ofta sker framför allt i filmerna.»

*

Ja, så skriver våra vänner i Munksund. Och det är inte endast däruppe frågan om spriten är ett allvarligt problem, den är det i hela landet. Hur ofta händer det inte på möten och sammankomster att någon av kvinnorna påminner om problemet genom att fråga vad i alla fridens dar vi skall kunna göra mot spritmissbruket. Det kommer ofta spontant när man sitter och resonerar om kvinnors och barns problem och alltid visar det sig att det är en brännande fråga för massor av människor. Gäller det inte den egna familjen så är det hos vänner och grannar det står illa till, och man kan inte ta fel på kvinnornas varma medkänsla med systrar som har det svårt med alkoholiserade män. För att inte tala om hur förfärligt det känns bara att tänka på hur barnen har det i hem där fadern missbrukar sprit.

Vad kan vi kvinnor göra? Resa en

SKV-kvinnor i Munksund. Bilden är tagen vid det möte där alkoholproblemet diskuterades.

SAMARBETE

över gränserna för gemensamma mål

När 8 mars första gången firades som internationell kvinnodag skedde det i fyra länder på den europeiska kontinenten: Tyskland, Österrike, Danmark och Schweiz. Det var år 1911. Liksom vid den internationella kvinnokonferens sommarens före, då på initiativ av Clara Zetkin beslutet om en årlig internationell kvinnodag fattades, var det fyra frågor som kvinnorna samlades kring: kampen mot krigsfaran (det första världskriget kastade då redan sin slagskugga över Europas folk), kravet på rösträtt åt kvinnorna och socialvård åt mor och barn samt kampen mot prisstegringarna.

Så småningom började kvinnorna i allt flera europeiska länder att fira 8 mars som sin egen dag, då de med särskild kraft förde fram de för dem livsviktiga frågorna. Men först under de senaste åren, efter det andra världskriget, har den Internationella Kvinnodagen blivit verkligt världsomfattande och firas nu i alla fem

proteststorm mot att ransoneringssystemet slopades? Vi är rädda för att det blir en ganska ofruktbar protest, det gamla ransoneringssystemet kommer näppeligen tillbaka. Men de försummelse SKV-kvinnorna i Munksund anklagar samhället för bör man ju kunna göra något åt för att råda bot på. Alkoholismen är en av de sjukdomar för vilka vårdmöjligheterna är bedrövligen små för närvarande. Det behövs en kraftig utbyggnad av alkoholistvården vid våra sjukhus. Och frågan om filmens inställning till alkoholproblemet vore värd sitt särskilda kapitel.

Vad säger våra läsare? Har ni synpunkter på den här frågan så är ni hjärtligt välkomna med dem i tidningens spalter. Det rör sig om ett av våra mest brännande sociala problem.

Livet är icke lätt för kvinnorna i de sydamerikanska länderna. Obeskrivlig fattigdom och hårt arbete kommer dem att åldras i förtid. Men också där är KDV i dag en mäktig inspirator till kamp för människovärdiga förhållanden.

världsdelen. För elva år sedan började nämligen ett nytt avsnitt i kvinnorörelsens historia. Då skapades en internationell kvinnoorganisation som under dessa år vuxit ut att omfatta 200 miljoner kvinnor i omkring 80 länder: Kvinnornas Demokratiska Världsförbund.

Vid KDV:s rådsmöte i februari 1955 märktes bland deltagarna en liten mörkhyad kvinna från franska Kamerun i Västafrika. Hon berättade bl. a. att föregående år hade Kameruns kvinnor för första gången firat Internationella Kvinnodagen och i augusti samma år hade dess kvinnoförbund hållit sin första kongress. Förbundet var då några månader gammalt och impulsen till dess bildande hade man fått genom den deklaration om kvinnornas rättigheter som antogs på Kvinnornas Världskongress i Köpenhamn sommaren 1953. Kameruns kvinnor ville också bli behandlade som fullvärdiga människor och för första gången i sin historia började de sluta sig samman i en organisation för att med gemensamma krafter arbeta för sina och sina barns rättigheter. Och så som det skett i Kamerun har det skett i andra förtryckta länder i Afrika, i Asien, i Sydamerika: kvinnor som aldrig förr ägt en organisation, aldrig förr tänkt sig möjligheten av en sådan, har genom KDV:s arbete och olika initiativ fått mod att börja sluta

sig samman och föra fram sina krav. Och för dem har KDV, som vår ordförande dr Andrea Andreen en gång uttryckte det i en artikel, blivit »deras klagomur och deras hopp».

Ett av de krav som 1911 fördes fram i de första 8-marsmötena och -demonstrationerna, kravet på kvinnlig rösträtt, är i dag förverkligat i de flesta europeiska länder, även om det i många fall skedde först efter det andra världskrigets slut. Men i många andra länder på vår jord saknar kvinnorna ännu inte bara rösträtt utan de allra elementäraste mänskliga rättigheter.

Den sociala omvårdnaden om mor och barn har under de sista årtiondena ägnats stor uppmärksamhet i vårt land och i flera andra länder. (Därmed inte sagt att ännu icke mycket återstår att göra.) Men vi vet att i stora delar av världen, framför allt i koloniala och halvkoloniala länder, saknas fortfarande varje skydd av social omvårdnad. Vid Världskonferensen till försvar för barnen, som hölls i Wien 1952, gavs rapporter från en rad koloniala länder som fick det att isas i ådrorna på en. En spädbarnsdödlighet på 400—500 och ännu högre per 1.000 födda! Där berättades om hur tuberkulosen härjar ohämmat bland barnen, hur malaria, ögonsjukdomar, syfilis och tyfoidfeber skördar otaliga offer bland de små, hur i länder som bl. a. Japan

och Syrien föräldrarna i sin bottenlösa nöd säljer sina barn till slavarbete och bordeller, hur den infödda befolkningen i kolonierna inte har några skolor för sina barn, varför analfabetismen uppgår till 80, 90 % och mera. I Somaliland uppskattades analfabetismen 1951 till 99 %!

I dag liksom för 46 år sedan, då Internationella Kvinnodagen började firas, är frågan om freden den allt överskuggande frågan. Nu liksom då rustas det febrilt och folken får betala det med ständigt ökade levnadskostnader, ideliga prisstegringar. Men det har kommit till något nytt och ännu förfärligare: *atomvapnen*. I dag går diskussionens vågor höga i vårt land kring frågan: skall Sverige skaffa sig atomvapen eller inte? Vår ståndpunkt är klar och den delar vi med den breda massan av kvinnor i vårt land: *Inga atomvapen!* Vi är emot krig och i ett förbud mot de

värsta av alla vapen ser vi ett steg, och ett avgörande sådant, på vägen mot det som är allas vårt mål: fullständig avrustning. Vi tänker inte förtröttnas i våra ansträngningar att mobilisera kvinnorna kring kravet på förbud mot atomvapen och alla experiment med sådana. Vi vill göra allt vi kan för att få till stånd samarbete med de andra kvinnoorganisationerna i denna fråga, på vilken vårt folks och hela mänsklighetens öde beror. Vi kvinnor kan ha olika uppfattningar i många frågor, men en sak är gemensam för oss alla: vi vill leva vårt liv på jorden, vi vill att barnen skall få leva och växa upp och vi vill att mänskligheten skall fortbestå och vår jord bli skön och god för människor att leva på.

Även om vi kan ha olika åsikter i religiösa och politiska frågor är det så mycket som vi kvinnor kan och borde samarbeta kring just när det

Kvinnodelegation uppvaktar FN

En kvinnodelegation har på uppdrag av Mödrarnas permanenta internationella kommitté nyligen besökt New York och till ordföranden i FN:s generalförsamling, dess generalsekreterare och chefsdelegater för 40 av FN:s medlemsdelegationer överlämnat den deklaration som kommittén antog vid sitt möte i Lausanne i februari 1956.

Huvudpunkterna i kommitténs deklaration är en vädjan till statsmännen och folken att avstå från krig i fast förvisning att alla tvister kan lösas genom förhandlingar, krav på inställning av experiment med kärnvapen, önskemålet att barnen tillförsäkras en värld där de kan växa upp i trygghet och uppfostras till vänskap och samarbete. »För oss är alla jordens folk en familj och världen ett hem där alla barn har rätt att leva i fred», säger deklarationen.

gäller våra egna rättigheter och barnens väl. Det är det som är själva grundtanken i vår världsorganisation, KDV, och i vårt eget förbund, SKV, alltsedan dess uppkomst. Därför skall vi heller inte förtröttnas när det gäller att söka kontakter med andra kvinnoorganisationer och med enskilda kvinnor i arbetet för att tillvarata våra intressen som kvinnor och medborgare och slå vakt om barnen.

Med innerlig värme tänker vi på alla våra systrar jorden runt som i likhet med oss i dessa dagar firar Internationella Kvinnodagen. Vi hör ihop med dem, vi känner som de därför att vi är kvinnor. Om deras barn har det ont så känns det som en bitter kränkning mot oss alla, ty barn skall le och leka, glädjas åt livet och lära för framtiden. I djup solidaritet med kvinnorna i alla länder firar vi vår internationella kvinnodeg. Vi är stolta över vårt världsförbund och beslutna att göra allt vi kan för att inom vårt verksamhetsområde samla kvinnorna kring det som vi alla innerst inne eftersträvar: en värld i fred, en värld där kvinnorna är jämställda medborgare med männen, en värld där alla våra barn har det gott och får växa upp till duktiga, kunniga människor.

Den här bilden stammar från Argentina. Den talar sitt tydliga språk om förhållandena för landsbygdens kvinnor och barn i ett land där jorden tillhör storgodsägarna och de väldiga fruktbolagen och lantarbetarbefolkningen lever ett liv i yttersta fattigdom och rättslöshet och där social omvårdnad är ett okänt begrepp än i dag.

I GANDHIS FOTSPÅR

Mahatma Gandhis betydelse för Indien kan ej överskattas. Han kallas alltid »Landets Fader» och hans bild ser man ständigt — ofta tillsammans med Nehrus. På den plats, Rajgat, nära Delhi invid floden Jumna där Gandhis kropp brändes efter hans våldsdöd den 30 januari 1948, är en väldig cementhäll. På hällen ligger alltid en mängd blomblad strödda så som det brukas i Indien.

Gandhi uppfostrades med hinduismen som religion. Han var visserligen helt likgiltig för den under uppväxtåren men han var redan då förtrogen med Veda-skrifternas flertusenåriga bud om att avstå från våldshandlingar och från vrede och hat. Han har senare sagt om »Rishis», urhinduismens heliga män, som levde i avskildhet och yttersta enkelhet i »ashrams» att de var större genier än Newton när de mitt i våldets värld upptäckte icke-våldets lag.

Säkerligen var det från början av religiösa skäl som Gandhi blev anhängare av icke-våldsprincipen. Man vet att Gandhis religiositet daterar sig från hans vistelse i London omkring 1890 som juris studerande. Då blev Bhagavad-Gita hans älsklingsbok, då upptäckte han även Bibeln och hänfördes av bergspredikans ord: »jag säger eder att I icke skolen stå emot en oförrätt, utan om någon slår dig på den högra kinden så vänd ock den andra till åt honom».

Intressant är att Gandhi under fängelsevistelsen i Sydafrika kom att läsa en uppsats med titeln »Civil disobedience», skriven år 1849 av den amerikanske författaren Henry Thoreau. Denne hade nyss suttit i fängelse därför att han vägrat betala skatt till en stat (Massachusetts) som godtog slaveri. Han skriver: »Om tusen människor skulle underlåta att betala skatt i år så vore det inte en våldsam och blodig åtgärd såsom det är när de genom att betala

gör det möjligt för staten att begå våld och utgjuta oskyldigt blod. Detta är i själva verket definitionen på en fredlig revolution om en sådan är möjlig.»

År 1915 återvände Gandhi till Indien. Måhända var det han själv som började använda uttrycket »satyagraha» för att beteckna icke-våldsmetoder. Han säger att satyagraha är »hävdande av sanningen inte genom att vålla motståndaren utan sig själv lidande». Under 30 år tillämpade Gandhi med aldrig svikande mod, ut hållighet och uppfinningsrikedom satyagraha-metoden för att uppnå frihet för Indien.

Den mest berömda av Gandhis kampanjer är saltmarschen 1930. Tillsammans med 78 anhängare gick Gandhi till fots under 24 dagar 40 mil från sin bostad, sin ashram, till havet där han tog upp litet vatten för salttillverkning. Detta var förbudet eftersom regeringen skulle ha saltskatt. Sedan bröt folket i massor mot lagen, 60.000 indier sattes i fängelse, bland dem Gandhi. Därpå genomförde 2.500 frivilliga under ledning av den berömda skaldinnan Mrs Naidu en demonstration mot saltfabriken i Dharsana. Mrs Naidu hade sagt att man skulle bli mött med våld och att ingen fick göra motstånd. Så skedde också. Demonstranterna slogs ned av polisens batonger eller sparkades, nya kom i stället, detta pågick under flera dagar — ingen gjorde motstånd. Från den stunden dateras i själva verket Indiens frigörelse. Tagore sade till Manchester Guardians representant: »För Europa är detta ett stort moraliskt nederlag. Fastän Asien är fysiskt svagt och ej i stånd att skydda sig från aggression när dess vitala intressen är hotade så kan Asien nu se ned på Europa som det förr såg upp till.» En av Gandhis biografer tillägger: »När indierna tillät att man slog dem med batonger och

bösskolvar och ej vek undan då visade de att England var maktlöst och Indien oöverberrömligt. Resten var endast en tidsfråga.»

Den progressiva amerikanska veckotidningen National Guardian påminner i sitt första nummer för i år om den senaste tidens icke-våldssaktioner: »I de amerikanska nigrernas segerrika kamp för att få slut på buss-segregationen i Montgomery har det funnits många ekon av Gandhis satyagraha.»

Man skriver vidare att satyagraha var i full användning i Sydafrika för någon månad sedan. Det var när rättegången skulle börja mot de 153 — vita och färgade — som bekämpat raslagarna och därför anklagats för »förräderi mot staten». Då samlades en väldig folkmassa av olika färg utanför rättsalen och de övade ej våld fastän polisen använde klubbor och tårgas och även sköt på de församlade. Ännu på tredje dagen samlades 400 fredliga demonstranter, fem blev sårade. Närmaste vinsten av demonstrationen var att de anklagade får vara fria under rättegången mot borgen.

För någon tid sen läste man (29/1) i en svensk tidning om ännu ett exempel på icke-våldssaktioner som kampmedel. »Vi vill inte dricka» är det nya slagordet bland Johannesburgs färgade befolkning. Man har startat en ölbojkott som komplement till bussbojkotten vilken redan varat fyra veckor. Privatbilar som tar upp trötta vandrare antecknas av polisen men fortsätter ändå.

Ovanstående ger en antydning om framtida möjligheter. Det finns andra fredliga medel än förhandlingar när dessa ej ger resultat. Men de kräver sammanhållning, mod och idealitet. Förutsättningar för den kampen finns i Afrika och Asien och bland de färgade i USA. Om världens kvinnor helhjärtat och enigt ville arbeta för icke-våldsmetoder kunde något märkligt ske medan det ännu är tid.

Gandhis store lärjunge Vinoba säger: »Fredens och icke-våldets möjligheter är obegränsade under det att våldets makt är begränsad. Militär styrka är en illusion; detta är redan bevisat eftersom moderna stridsmedel ej kan kontrolleras av människorna. Vi måste därför visa att icke-våldets vägar förmår vad vapen ej förmått.»

T. v.: I Togo i Afrika har en fransk köpman på sin amatörradio uppfångat ropen om hjälp från den franska fisketrälaren. Man får tag i läkaren på platsen och på tusentals mils avstånd söker denne ställa diagnos på den plötsliga sjukdom som drabbat den ene efter den andre av de 12 männen ombord på fiskerbåten ett par dagsresor utanför Norges kust.

Nedan: Den unge parisaren som är ivrig radioamatör blir ett av redskapen när det gäller att bringa hjälp till de nödställda männen. Med nerverna på helspänn söker han och en kvinnlig medhjälpare kontakt med en amatör i Berlin, en blind man som blir en av länkarna i den solidaritetens kedja filmen skildrar.

“Tolv timmar att leva”

Filmen som prisbelönades som bästa vid filmfestivalen i Karlovy-Vary

»Om alla män i världen

begav sig ut på havet

skulle de kunna bygga en bro
med sina båtar.

Om alla kvinnor i världen

räckte varandra handen

skulle de bilda en kedja

som omslöt hela jorden.»

Så ungefär lyder i översättning den dikt av fransmannen PAUL FORT som gett filmen »12 timmar att leva» dess franska originalnamn »Si tous les gars du monde».

Denna film som just nu visas på svenska biografer är något alldeles utöver det vanliga, en lovsång till solidariteten. Den talar om hjälpsam-

het mot människor i nöd, oavsett deras hudfärg och nationalitet, och om de enorma möjligheter den moderna tekniken ger oss att bistå varandra över gränser och oceaner.

Den franska fisketrälaren »Lutece» befinner sig på öppna havet två dagsresor utanför den norska kusten med 12 man ombord, då plötsligt en man blir sjuk. Han grips av svindel, kan inte se ordentligt. Ännu en man insjuknar och så ännu en — symptomen är desamma och stämningen börjar bli dov ombord. Den ene efter den andre drabbas av sjukdomen, kaptenen håller sig ännu på benen men hans försök att få radiokontakt med land misslyckas — apparaten är

sönder. Som sista utväg söker han sända rop om hjälp på sin lilla amatörradio. Besättningen vacklar mellan hopp och förtvivlan.

En köpman i Togo i Afrika fångar upp meddelandet och tillkallar en läkare. Av kaptenen får denne uppgift på sjukdomssymptomen och kan så småningom fastställa att det rör sig om en farlig matförgiftning, förorsakad av en dåligt rökt skinka. Inom 12 timmar måste de sjuka ympas med ett bestämt serum om de skall kunna överleva.

Nu börjar en kapplöpning med döden. Läkaren i Afrika får kontakt med en radioamatör i Paris, en ung pojke. Denne mobiliserar en kvinnlig

läkare och de får tag i serumet i Pasteurinstitutet. När de kommer till flygplatsen med sitt paket har det sista ordinarie planet för kvällen i riktning mot Norge avgått. En polsk flygvärdinna tar med sig serumpacken till Berlins östsektor. Här ställer de sovjetiska militärmyndigheterna ett extraplan till förfogande som för serumsändningen till Köpenhamn. Därifrån går packen med ett franskt plan till Oslo, där under tiden ett norskt plan gjorts redo för att flyga den sista sträckan ut till de nödställda. Plötsligt hör publiken kommandorop på klingande norska — förut har franska, tyska och ryska svirrat i luften.

När den norske piloten kastar ned serumpacken över Lutece med fallskärm finns det bara en frisk man ombord på trälaren, araben Mohammed, som trogen sin religion inte åt fläsk och alltså undgick förgiftningen genom den ödesdigra skinkan. Av styrmannen har han misstänkliggjorts vara anledningen till den konstiga sjukdomen: han är ju »färgad» och den ende som inte blivit sjuk. Nu är det Mohammed som kastar sig i det iskalla vattnet och simmande tar sig ut till packen som flyter på vågorna.

Till sist ser man Luteces hemkomst. Scenen är en liten fransk hamnstad. På kajen står festligt klädda människor, anhöriga som gråter glädjetårar över att ha de sina hemma igen. Ty över alla gränser och skrankor av olika slag hade människor satt in allt på att rädda bröder i nöd.

*

Det är en storslagen film och en modig film. Storslagen ur konstnärlig synpunkt och modig därtill att de som skapat den — CHRISTIAN-JAQUE och H. C. CLOUZOT — har vågat att i kretsen av självupprörande solidariska människor visa representanter också för östeuropeiska stater. Det är vi annars inte bortskämda med att se på film här...

»12 timmar att leva» handlar om riktiga människor. Och den är oerhört spännande. Försumma inte att se den och tag gärna era barn med; den är inte barnförbjuden och 12-13-åringar bör kunna förstå den och gripas av den. Det behövs i vår tid filmer som visar barn och ungdom att det att vara människa är något att vara stolt över.

Britta

Ett dramatiskt ögonblick: I en mugg med vatten pressas på läkarens order en bit av den misstänkta skinkan och skeppskatten ges en injektion av vätskan. En stund senare är katten död och läkarens farhågor besannades: det rör sig om en farlig matförgiftning och männen måste inom 12 timmar få ett bestämt serum om deras liv skall kunna räddas.

När räddningen kommer i form av ett norskt flygplan med serumsändningen ombord släpar sig männen ur sina britsar och följer i spänd väntan planets rörelser. Den ende friske ombord är araben Mohammed, vars religion förbjuder honom att äta fläsk och som därför undgått matförgiftningen. Det är han som kastar sig i havet och simmande bärgar packen med serum som den norske piloten kastat ner.

När man frågar efter orsaken till den stora fattigdom och sociala efterblivenhet, som gör södra Italien till ett problem skall man komma ihåg att detta tillstånd har djupa rötter i historien. Inte sedan år 395, då det romerska väldet delades i ett östligt och ett västligt rike och till Italiens slutliga enande år 1870 har den italienska halvön utgjort ett rike. Att Syditalien jämte Sicilien kom att tillhöra Östromerska riket var i och för sig ganska naturligt — förbindelsen mellan Syditaliens städer och Konstantinopel var säkert betydligt bekvämare än mellan de norra och de södra delarna av halvön. Havet förenade och landet skilde.

Syditalien blev under medeltiden kungariket Neapel efter att i 600 år ha behärskats av vandaler och goter, araber och normander i nämnd ordning. Genom Kyrkostaten — det stora landområde som kom att tillerkännas påvarna och som sträckte sig snett över landet med sin sydspets ungefär mitt emellan Rom och Neapel — skildes effektivt det nya kungariket från norra Italien under 1.000 år. När det år 1861 slutligen införlivades med kungariket Italien skedde det omedelbart efter en lång period av vanstyre under spanska och bourbonska härskare. Det var ett väldigt jordbruksområde som med sina storgods och sina utfattiga lantarbetare och småarrendatorer befann sig århundraden efter i utveckling jämfört med landets norra delar. Fortfarande måste syditalienaren klara sig på 640 kr. om året, medan norditalienarens medelinkomst är 1.360:—.

En trist anblick . . .

Också klimatet har bidragit till den olyckliga utvecklingen. Mellan Rom och Neapel börjar de torra heta somrarna följda av höstens störtregn, som särskilt i Kalabrien snabbt fyller de uttorkade flodbäddarna och vållar svåra översvämningar. Rasande vattenmassor har sedan årtusenden svept med sig den torra jorden på kalhuggna bergssidor, så att endast den nakna stenen blev kvar. De är en trist anblick, dessa vita bergssluttningar, när man far söderut. Visserligen förekommer liknande erosion även norrut i Italien — liksom i övriga Medelhavsländer — men inte i samma utsträckning. Konstgjord bevattning har skapat oaser på sina håll vid Adriatiska havet och längst söderut vid Kalabriens västkust, men

Signe Fredholm

PROBLEMET SYDITALIEN

det är en dyrbar historia och vattenbristen lägger hinder i vägen för de lönande apelsinodlingarna och för trädgårdsbruk i större skala. Nu är vetet den stora huvudprodukten såväl på fastlandet som på Sicilien. Men jorden är ofta mager, på många av godsens kan stora områden ligga obrukade medan tillgången på fri jord är så knapp att lantarbetarna för att få ett jordstycke kan nödgas »samla» jordremsor på bergssidorna på flera olika håll och ofta har 12 à 14 km att gå till sina arbetsplatser.

En gammal tradition har kommit invånarna att i stor utsträckning samlas i jättelika byar uppåt bergen — byar med 20.000 à 30.000 invånare, torftigt byggda, utan industri och så gott som utan handel — invånarna har helt enkelt inte pengar att köpa mer än de enklaste förbrukningsartiklar — den otillräckliga jorden är den enda förvärvskällan.

Till och med Mussolini begrep att de väldiga sumpmarkerna kring floder och kust borde utdikas och göras användbara och jord exproprieras från storgodsen, men han vågade inte stöta sig med godsägarna och hans torrlägningsprojekt utfördes närmare Rom, där de var lämpliga förevisningsobjekt!

De jordlösa började själva ockupera jorden

Den regering som våren 1948 kom till makten under ledning av De Gasperi hade en jordreform på sitt program, men genomförandet dröjde. Tills på hösten 1949 bönder på några av storgodsen i Kalabrien och på Sicilien själva började ockupera ouppodlad jord. Ett lagförslag om jordreform låg redan i parlamentet och regeringen beslöt då att omedelbart sätta i gång. Man antog en speciallag rörande jordfördelning inom Silaområdet — en högslätt i sydöstra Kalabrien med stora gods, försummade jordbruk och bottenlös fattig-

dom. Jord exproprierades mot ersättning från gårdar på mer än 300 hektar, fördelades i c:a 10.000 småbruk och uppläts på försök till bönderna på två år. Genom årliga inbetalningar under 30 år skall innehavaren sedan återbetala statens utlägg för jorden samt upp till 44 % av kostnaderna för hus, vägar, nyodlingsarbeten, boskap och allt vad som annars behövs. Det var villkor som förskräckte många, vana som de var att gå i ångest för de jämförelsevis obetydliga skulderna hos lanthandlaren! Samma höst kom en liknande lag som gällde andra betydande områden i södern och vissa orter på andra håll. I maj 1955 — efter fem år — hade 700.000 hektar exproprierats och av dessa hade 500.000 fördelats på 92.389 lantbrukarfamiljer, 18.000 hus hade byggts, många var under arbete och 32 »bycentraler» hade upprättats, under övervakning av skolade tekniker. Här ges råd och hålles kurser, nya metoder utprovas, utsäde och gödningsämnen fördelas och traktorer uthyres.

»Syditalienkassan»

Våren 1950 kom ett nytt och ännu mer ingripande regeringsförslag för att förbättra förhållandena och bekämpa arbetslösheten speciellt i södern. Parlamentet anslag under tio år framåt den för italienska förhållanden oerhörda summan av 120.000 miljoner lire, av vilken summa 100.000 miljoner årligen skulle gå till södern och resterande 20 miljoner till vissa trakter i det övriga Italien. Detta anslag kallas »Syditalienkassan». Kassan arbetar hand i hand med jordreformen, kompletterar och förbereder densamma. Våldiga summor nedlägges t. ex. på bevattning och dränering, skogsplantering, vägar, avlopp, vattenledningar, kraftstationer. På så sätt inriktar man sig på att skapa möjligheter för en industri som kan bereda arbete åt den del av

Att i det soliga Syditalien barn angrips av tuberkulos hör till de ting som är särskilt upprörande. Skulden är fattigdom och obесkrivliga bostadsförhållanden. Vad hjälper det att solen skiner om bostaden saknar fönster eller helt enkelt är belägen under jord. Och om man inte har tillräckligt med mat...

befolkningen som inte kan finna sin utkomst inom jordbruket. Genom en ordnad bevättning skall det bli möjligt att odla tobak, tomater, grönsaker och kreatursfoder i en helt annan skala än nu och därmed skapa underlag för konserverfabriker och för en ökning av boskapsbeståndet. Genom skattelättnader och andra förmåner söker man locka de stora industrierna i norr att grunda filialer i södern. Olivetti är en bland de första som följt uppmaningen med sin

kända fabrik för skrivmaskiner utanför Neapel. »Kassan» och jordreformen tycks arbeta på så sätt att man utväljer områden där förhållandena är särskilt dåliga och befolkningen alltså nedsjunken i även härnere ovanligt djup fattigdom. Så har t. ex. kustområdena vid Joniska havet i en övergiven och malariahärjad trakt, begränsad av kullar, där jorden spolats bort och där de 4 å 5 floderna växelvis torkar ut och svämmar över, gjorts odlingsbara tack vare damm-

anläggningar, där vattnet tillvaratas.

Inte karameller men kinakapslar . . .

För den som minns Carlo Lewis fruktansvärda skildring av grottstaden *Matera*, där de små malariasjuka barnen förföljde den resande med böner inte om slantar eller karameller utan om kinakapslar, är det en liten ljusglimt när man erfar att det nu en halv mil därifrån byggs ett nytt samhälle med riktiga hus, att ett tusental av invånarna redan flyttat dit från sina grottor och att 3.000 skall komma efter. Tack vare expropriation av kringliggande storgodsjord, djupplöjning och flodreglering, som möjliggör konstgjord bevattning, bör de utflyttade ha sitt uppehälle säkrat, när de väl kommer i gång. Fast så enkelt och friktionsfritt kan man ju inte vänta sig att detta väldiga uppbyggnadsarbete skall förlöpa och det är med en viss bävan man erinrar sig Carlo Lewis reflexioner, när hans socialt skolade och verksamma syster skisserar sina planer för en sanering just av grottstaden *Matera*: »Hon hade säkert rätt och allt vad hon föreslog var berättigat, riktigt och utförbart. Men förhållandena härnere är långt mera komplicerade än det kan tyckas för rättskaffens och goda människors klara intellekt.»

Arbetet med jordreformen har mötts med stark kritik, dels — naturligtvis — från jordägarna, som vill behålla sin jord, dels också från vänsterhåll, där man anser att regeringen går för långsamt och försiktigt fram och vill ha en vida radikalare expropriering, mera i stil med åtgärder i östeuropeiska länder. Här på svaras från de ledandes sida att man efter noggrant övervägande funnit, att den stimulans som ligger i att äga ett eget stycke jord mer än uppväger den kanske snabbare utveckling som kollektivet erbjuder. Största delen av Syditalien är dessutom höglänt med inströdda åkrar och inte särskilt lämpat för storbruk.

Vad »Kassans» verksamhet angår kommer den ju alla till godo och har mötts med glädje och förståelse; för närvarande granskas just ett förslag om ökade anslag och utsträckande av tiden utöver 1962 av en särskild parlamentskommission, innan den går till debatt i kamrarna.

(Forts. å sid. 20)

Förstapriset

Novell av

Ghita Marchi

— Tror du inte, frågade Silvio mig en kväll när jag satt och sydde på en liten skjorta till vår förstfödde, tror du inte att våra söner en dag kommer att tvinga dig att berätta historien om tuppen?

— Det tror jag nog, svarade jag och tillade: Men tänk om de börjar intressera sig för den alltför tidigt!

Historien om mitt första möte med Silvio borde egentligen ha tagits upp på en grammofonskiva för länge sedan, så kunde jag genast på ett enkelt sätt ha förklarat för alla våra gäster varför det i en prunkande ram på väggen i vårt rum hänger en reklam för buljongtärningen »Prima». Bilden visar en kvinnohand som kastar en buljongtärning i soppkastrullen, den andra handen håller fram en vacker tupp med eldröd kam. Vårt lyckliga äktenskap har vi den här tuppen att tacka för.

Det var så här. För sex år sedan var jag förlovad med Luca, en känd och mycket uppskattad reklamtecknare. Han förtjänade bra och min mor var överlycklig när han anhöll om min hand och överräckte den traditionella blombuketten till henne och den lika traditionella chokladasken till mig.

— Naturligtvis, sade mamma när Luca gått efter att ha fått mitt ja, naturligtvis måste du nu sluta upp med ditt klotter. Det är inte bara det att Luca förtjänar så bra så det räcker för er båda. Du får naturligtvis inte heller konkurrera med honom. Sådant finner sig ingen man i!

Eftersom jag höll Luca för att vara en intelligent man och därför förlovat mig med honom så kunde jag inte föreställa mig att han skulle kunna vara svartsjuk på mig. I Italien finns det tusentals saker som man varje år gör skrikande reklam för: har han en god idé för att lansera en smörsort eller matolja eller ett tyg så varför skulle inte jag göra ett reklamförslag för en parfym eller en fruktsaft?

I varje fall berördes aldrig detta ämne i mina samtal med Luca. Han hade en flott inredd ateljé, snirkeln, hans signatur, stod redan under några lyckade reklamaffischer medan jag ännu var en blygsam nybörjare och knappast fick tre eller fyra uppdrag under säsongen. Jag hade ingen ateljé utan arbetade i mitt rum och

varje gång min mor kom dit blev det bråk.

— Har man nånsin hört att en flicka som gått igenom konstakademin sliter på det där sättet! Varför arbetar du inte hellre på din utstyrelse? Varför behöver du sitta och kladda på de där papperen? Vad tycker Luca om det?

Luca tyckte ingenting. Ofta när vi var ute och promenerade hände det att vi kom förbi något blygsamt plakat med min underskrift.

— Vad tycker du om det? frågade jag.

— Inte illa, svarade han Men vad tycker du om det då? Han pekade på ett stort anspråksfullt plakat som inbringat honom en vacker summa och jag såg på det full av beundran.

— Våldigt vackert, sade jag med

uppriktig begeistring. Men ibland önskade jag att min fästman verkligen skulle intressera sig för åtminstone något av mina arbeten.

Jag är övertygad om att vi skulle ha fortsatt att vara förlovade ännu länge om jag inte en dag yttrat min avsikt att delta i en rikstävling som buljongfirman »Prima» utlyst. Luca blev rasande: vad inbillade jag mig, jag hade ännu mycket att lära innan jag kunde slå igenom på det området, jag skulle få allvarliga konkurrenser som jag rakt inte kunde ta upp kampen med, vad ville jag egentligen?

— Jag vill bara ett, skrek jag, att du ögonblickligen lämnar mitt hus. Jag har aldrig begärt att du ska hålla mig för ett geni, men varje arbete förtjänar respekt och jag gör mitt med hängivenhet och lidelse. Nu säger du ingenting men du går omkring med föresatsen att tvinga mig att ge upp mitt arbete så snart vi gift oss! Är det inte så? Men varför, säg mig då varför? Är du kanske rädd att jag skulle kunna stjäla dina idéer eller din ryktbarhet?

Min mor gnatade i veckor:

— Varje annan flicka skulle ha handlat förnuftigare. Hon skulle skenbart ha gett efter för sin fästmans önskan och sedan i alla fall ha deltagit i tävlingen.

Men jag ville inte ljuga för den som jag skulle dela hela mitt liv med. Det ville inte gå in i mitt huvud att denne man kunde frukta konkurrens från min sida. Varför skulle vi som stod inför ett gemensamt liv inte kunna arbeta gemensamt också?

— Om du älskade Luca skulle du inte bära dig åt på det sättet, sade min mor. Och det var den enda av hennes anklagelser som blev mig till nytta, ty den fick mig att inse att jag i verkligheten alls inte älskade Luca.

Alltså slog jag upp med honom och ägnade mig helt åt det reklamutkast som förorsakat vår skilsmässa.

En vacker dag skickade jag in mitt förslag och väntade. Omkring en månad senare kom det ett brev: jag skulle infinna mig hos firman »Prima», man hade ett viktigt meddelande till mig. I förrummet, där jag i begriplig nervositet satt och väntade såg jag en ung man som tydligen befann sig i samma sinnesstillstånd. Han kom mig att tänka på fäderna, sådana de framställes i skämtteckningarna när de väntar i mottagningsrummet på en förlösningssanstalt.

— Vad väntar ni? frågade jag honom slutligen för att få honom att sluta upp med att marschera fram och tillbaka framför mig.

— Vad väntar ni, en pojke eller en flicka? frågade jag.

Han började skratte så lössläppt och pojkaktigt att jag genast fattade förtroende för honom.

— Vad kan det vara som man vill meddela oss? frågade han tillbaka och visade mig brevet som han höll i handen. Det var likadant som mitt med undantag för adressen. I varje fall hann jag se att han hette Silvio och bodde i Rom. Har ni någonsin vid anblicken av en människa måst tänka: Den där är min typ? Mig gick det i alla fall så.

Antligen kallades vi in till reklamchefen. Och där hände något som jag aldrig kunnat drömma om: på bordet framför honom låg våra båda utkast — absolut likadana. Även om linjeföringen var olika på de båda teckningarna var idén precis densamma. Reklamchefen såg på oss och väntade på en förklaring; också den unge mannen och jag tittade på varandra och jag upptäckte till min förtjusning att han alls inte var förgad. Han tog saken med humor.

— Ser ni, började reklamchefen, det är det förslag som mest intresserar oss. Vi behöver i grund och botten inget originellt utan en idé som framför allt slår i landsorten, där reklamen måste vara enkel och övertygande... Ni har haft en bra idé: buljongtärningen härstammar verkligen från hönan; man lägger den i vattnet och upp dyker en levande tupp! Folk kommer att skratta och köpa vår buljongtärning. Ni båda arbetar alltså tillsammans? Det måste nämligen fastställas. Vem skall ha förstapriset? Ni förstår ju att vi måste enas om det innan vi offentliggör segrarens namn. Om det bleve skandal kring avgörandet om tävlingen så skulle det skada vår firmas goda rykte, inte sant?

Den unge mannen såg på mig och jag på honom. Vi utbytte ett leende

varav reklamchefen troligen genast begrep att det inte skulle bli någon skandal.

— Det bästa vore att ni delade priset, så där helt privat. Men arbetet måste signeras av er båda. Är signorina överens om det?

Jag sade ja och tillfogade att det kunde bli början till ett angenämt samarbete. Hittills hade jag och den unge mannen inte haft något samarbete, men ingen kunde ju hindra oss att börja med det nu efter den första framgången.

När vi gick därifrån var vi belåtna och kände oss rika, även om summan inte var alltför imponerande.

— Skulle ni ha något emot att vi går ut och äter tillsammans? frågade han.

— Inte det ringaste, för jag är hungrig.

Vid detta vårt första sammanträffande pratade vi om arbetet och en hel del annat. Vi hade inte samma mening i alla frågor men det tyckte vi var fullt naturligt.

Så kom det spännande ögonblick då vi fick hämta checken på prissumman.

— Vad tänker ni göra med pengarna?

— Det vet jag inte... jag tänkte aldrig på att jag kunde vinna priset.

— Inte heller jag vet hur jag ska göra, tillstod han. Jag skulle gärna vilja hyra en ateljé, köpa mig en motorcykel, resa på semester.

Vi diskuterade länge om hur vi skulle använda pengarna. När vi några dagar senare lämnade banken med pengarna i handen fann vi lösningen: det bästa sättet att använda de gemensamt förtjänade pengarna var att gifta oss med varandra. Sedan kommer nog allt att ordna sig, vi skall arbeta tillsammans, förtjäna tillsammans utan rivalitet, utan avundsjuke, i det glada kamratskap som skall vara grundvalen för vår äktenskapliga lycka.

Och så gifte vi oss.

'Kära, goda kvinnor'

»Talet till kvinnan» skulle man också kunna kalla den här historien som vi hittade i tidskriften »Sovjetkvinnan» och fann så rörande att vi måste återge den. I Sovjet är 8 mars en dag när kvinnorna får blommor och presenter, ett slags alla kvinnors »julafton».

När vi fick i uppdrag att ordna festmötet på internationella kvinnodagen beslutade vi att som festtalare anlita en mycket känd man, ja, man kan säga en man med världsberömmelse, ty vi ville att just en man skulle tala vackra, varma ord om kvinnorna.

Han lovade komma, men underströk:

»Festtal brukar jag aldrig skriva i förväg. Vid festliga tillfällen tycker jag bäst om att tala fritt och under intryck av ögonblickets stämning. Det har ni väl ingenting emot?»

Vår kommande festtalare var så älskvärd, så lik ett rart, förtroligt om också något bedagat barn att vi greps av hjärtliga moderliga känslor och försäkrade honom att han inte behövde göra sig några bekymmer, vi var övertygade om att han skulle hålla ett alldeles utmärkt tal.

På kvällen den 8 mars anlände vi i festkommittén till lokalen, finkläd- da och välfriserade och medvetna om vårt ansvar. Vi tyckte att allas blickar var riktade mot oss där vi stod uppställda i hallen under en stor palm och väntade på gästerna.

Festtalaren kom en halvtimme före mötets början. Trots sina 60 år såg han ung ut och var ovanligt elegant. Han gratulerade oss alla på det hjärtligaste till Internationella Kvinnodagen och sade sedan:

»Det har hänt mig något märkvärdigt. Jag hade den här gången beslutat mig för att förbereda mitt tal och mot vanligheten skriva det. Min hustru serverade mig en kopp starkt te, jag satte ett papper i skrivmaskinen och gick sedan fram och tillbaka i mitt arbetsrum. I stället för konkreta satser, som skulle åskådliggöra kvinnornas oavhängighet och självständighet i vårt land, blev det tankar och minnen som rörde mig både till skratt och tårar. Men...»

»Men?» upprepade vi otåligt.

»Men jag föreställde mig att dessa minnen inte var något för ett officiellt festtal inför fullsatt salong. Så jag gick till maskinen och började skriva något helt annat. Men det som jag tänkte på och inte kunde komma ifrån, det skulle jag kunna, om ni ville... Hur mycket tid har vi kvar?»

Det var ännu en halvtimme kvar och vi bad honom med en mun:

»Berätta, berätta!»

Han log en smula generat och såg

vänligt på oss en efter en utan att göra någon åtskillnad, fast den ena hade en förtjusande taftklänning, den andra örhängen med safirer och jag till exempel... Alltså, han log hjärtligt mot oss alla och sade:

»Jag promenerade alltså fram och tillbaka i mitt arbetsrum och började i tankarna med ett tal som jag alls inte skulle hålla: 'Kära, goda kvinnor! I hela mitt liv har jag älskat er, ännu i dag älskar jag er!'»

Dessa ord ringde som musik i våra öron. Kära ord, klenoder som flickorna drömmer om i sin tidigaste ungdom, ord som sköna kvinnor så ofta underskattar och som de gamla kvinnorna med vemodig rörelse tänker tillbaka på... Med klappande hjärtan lyssnade vi på vår festtalare. Han fortsatte:

»Tillåter ni att jag går något tillbaka i tiden. Så långt jag minns tillbaka älskar jag den kvinna vars händer var de ömmaste och omsorgsfullaste och vars röst var den vackraste i världen. Hon var alla mina fröjders urkälla och när jag var ledsen och hade ont sökte jag skydd vid hennes varma hjärta. Hon var min borg och, även om denna borg var liten och bräcklig, den gången syntes den mig som en stark fästning. Denna kvinna hette Mamma, och i detta ord låg allt...»

Mödrarna bland oss och de som ville bli mödrar, kände en varm tacksamhet vid dessa ord...

Han fortsatte:

»Mycket länge var min mor den enda kvinnan i världen som jag älskade. För övrigt älskar jag henne ännu, som jag redan sagt. Hon förstod att den lilla flickan som jag grälade med på stranden för en gammal livbojs skull var min första, ängsligt hemlighållna kärlek. Den gången sade min mor: 'En flicka skall du aldrig sára. Det är bara mycket stygga pojkar som gör det.' Dessa ord har jag bevarat i hela mitt liv. När den lilla flickan och jag slöt fred lärde jag henne simma och skänkte henne en skalbagge i en liten ask som var besatt med snäckor. Sedan for hon sin väg och jag längtade.»

Festtalaren suckade och det gjorde också vi. När han började igen var vi idel öron.

»Jag vill inte räkna upp alla flickor för vars skull jag led. Den gån-

gen visste jag redan att man inte måste göra som mor säger i allt och många gånger lät jag nog flickorna betala för att de sårat mig. Men jag försäkrar er, att de sårade mig har jag glömt. I minnet finns bara kvar glädje och lycka, munterhet och skratt, visor i stilla mörka lunder när man känner den doftande mjuka hårlocken mot sin kind utan att se den.»

Vi alla lyssnade till denna lilla bikt på vår kvinnodag: de yngre häpna, de äldre rödda.

»Och senare», fortsatte festtalaren livligt som om han bläddrat om en sida och börjat på ett nytt kapitel, »och senare mötte jag en spådvuxen, storögd varelse som kunde vara väldigt argsint ibland. Om någon den gången hade sagt att hon var min tillkommande hustru skulle jag ha brustit i gapskratt. Två månader senare föreföll det mig inte alls så löjligt längre och precis tre månader efter vårt första sammanträffande kunde jag helt enkelt inte föreställa mig livet utan denna storögda varelse som kunde vara så argsint ibland. Vi gifte oss... Och nu har jag redan varit lycklig i 35 år. Vi har tre pojkar med stora ögon, de är slanka och har sin mors stränga karaktär, och två flickor som är påfallande lika mig...»

Och vi alla inneslöt genast de två flickorna i våra hjärtan.

»Till sist vill jag säga att jag älskar min familj högt. Men när jag började skriva ner mitt tal och såg tillbaka på mitt långa liv begrep jag att jag har bevarat mycken ömhet och tacksamhet gentemot alla de kvinnor jag mött i mitt liv. Nu har vi inte lång tid kvar, inte sant? Annars skulle jag kunna berätta för er vilka präktiga väninnor jag har bland mina studentskor, vilka underbara lärarinnor och hjälparinnor jag fann bland kvinnorna på fabriken och vid fronten under kriget... Ja, och också i dag, på akademien vet jag inte vad jag skulle ta mig till utan mina outtröttliga, vetgiriga och vänliga medarbeterskor.

(Forts. å sista sidan)

Vi talar om kläder

Kåseri av MARGOT

Just nu när vi märker hur dagarna blir längre och vi går och hoppas på en tidig vår börjar klädfrågan bli aktuell igen. För visst är det roligt att ha något nytt att sätta på sig när solen börjar titta fram på allvar och avslöjar alla fel och skavanker. Och naturligtvis drömmar vi om något »modernt...»

Först litet om årets tyger. Det finns verkligen prima saker i handeln nu. Men när vi köper tyger bör vi alltid begära en varudeklaration, så vi vet hur vi skall behandla plagget i tvätten.

Vi finner rena rayontyger som är skrynkefribehandlade och riktigt bra

och andra där rayonen är uppblandad med ylle, bomull eller nylon. De sistnämnda är mycket slitstarka och praktiska. Så finns det förstas tvättsammet, en ren bomullsvara som visst aldrig blir omodern och som är särskilt populär bland tonåringarna. Ett annat mycket vackert material, lämpligt till en finare gåbortklänning, är ylle blandat med siden — det har varit en av vinterns stora nyheter på området. Och så har vi förstas helyllet som ibland kan innehålla så där en 10 à 15 % rayonull eller nylon, vilket gör det mera hållbart och ger det tyngre fall.

Och hur är de moderna tygerna mönstrade? Just nu är det de strikta mönstren av så att säga klassisk typ som är moderna: *glencheck* och *pepita*, rutigt och randigt. Och så enfärgade tyger förstas och jersey — däremot håller tweeden på att försvinna. Färgerna är beige, olivgrönt, vissa bruna färger som t. ex. bäverbrunt, *glencheck* och *pepita* mest i de klassiska färgerna grått/svart eller beige/brunt, rutigt gärna i grönt/blått.

Den klänningsmodell som dominerar både till vardags och finbruk är *skjortklänningen*. Den kan sys i ett otal variationer och i praktiskt taget alla tyger. Många klänningar är helknäppta i år — den gamla fördomen att en helknäppt klänning är en rock håller mer och mer på att försvinna. Och skönt är det, för hur praktiskt är det inte att slippa dra en klänning

över huvudet när frisyren är nylagd! Knappar kan för övrigt vara en vacker garnering.

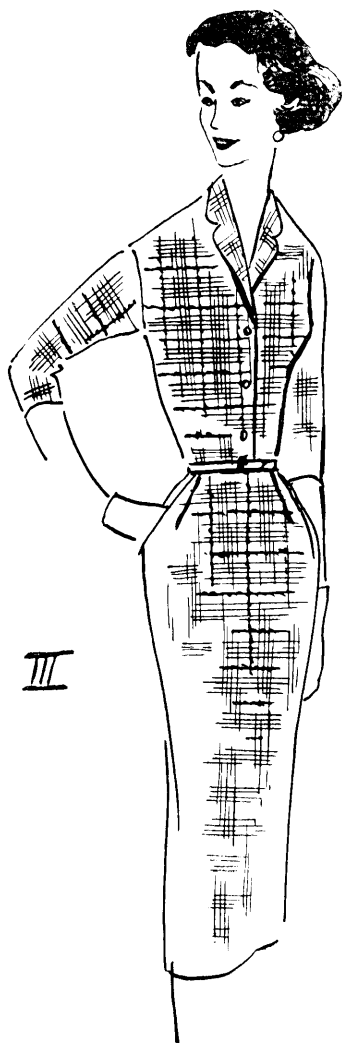
Till modell I passar tvättsammet ypperligt. Ärmen är 3/4-lång med manschett. På kjolen, som är rak och rynkad i midjan, kan man nertill lägga ett veck som stickas fast med en 2 cm bred garneringsstickning.

Modell II är en annan variant av skjortklänningen. Här passar randigt tyg ypperligt. Till manschett, krage och skärp tas tyget på tvären liksom också till slån som går från halsen ända ner till kjolfällden. Klänningen är helknäppt.

Modell III blir vacker i *glencheck* eller *pepita*. Krage och slag är klipp-ta i ett och avrundade, kjolen har inskurna fickor och breddvid dem två lagda veck samt gångveck bak. Det är en vacker modell som i lämpligt tyg blir utmärkt som promenadklänning litet längre fram på våren.

Modell IV är prinsesskuren och lämpar sig bra också för den inte helt slanka. Man måste emellertid beräkna något större tygätgång om man vill ha mera vidd i kjolen. Slån som går runt halsen och ner till fällden och som återkommer på den 3/4 långa ärmen tar man helst på tvären. Syr man modellen i ett enfärgat siden som är matt på rätan och blankt på avigsidan får man fram en vacker effekt om man tar avigsidan till slån.

Till sommarens kläder återkommer vi senare.

De fem bröderna

En saga från Burma

I dag, lilla vän, skall jag berätta en ny sorts saga för dig.

Det var en gång fem bröder. Den äldste av dem var känd för sin klokhets och färdighet, och därför lydde bröderna honom i allt.

Han kallades Solido, ty han var satt och stark, men inte särskilt reslig. Den andre av bröderna gick allmänt under namnet Retstickan, ty han var alltid den mest begivne på att ställa till bråk. Den tredje brodern kallades Drasuten, därför att han var så lång. Den fjärde i skaran var Sprätten, som gärna pralade med dyrbarheter. Och den siste i kretsen, slutligen, kallades rätt och slätt Putte. Ty han var den minsta av dem alla.

En dag fick de fem bröderna lust att se sig omkring i världen.

— Vart ska vi ta vägen? — sporde Sprätten förnumstigt. Han ansåg nämligen, att man i alla livets skiftningar måste tänka sig noga för.

— Dit näsan pekar! — skrek Retstickan, som framförallt tyckte om att ställa till bråk.

— Men det är väl inte allt för långt, för jag orkar inte gå så långa sträckor, förklarade Putte.

— Titta, därborta går solen upp. Låt oss gå den till mötes! — föreslog Drasuten, som ju alltid såg ett gott stycke längre än alla de andra.

— Framåt! — kommenderade Solido, och bröderna följde honom hack i häl. Det var ett glatt och ganska bullrigt gäng som drog vägen fram. Plötsligt upptäckte de i dikeskanten en gubbe som satt och grät.

— Vad är det som har hänt? — fragade Solido.

— Den elake Takin har drivit mig hemifrån. Nu vet jag inte vart jag ska ta vägen, och har inte ens någonstans att söka skydd mot regnet, svarade gubben.

— Vi ska nog sätta fart på den där Takin, må du tro! — skrävlade Retstickan.

— Nej, nej, för all del, försök inte med det! Han är rent av förskräcklig att skåda! — försäkrade gubben, nästan bönfällande.

Bröderna såg sig omkring.

— Framåt! — kommenderade Solido, och bröderna följde villigt efter.

— Passpå, så att ingen av er möter Takin på tu man hand! — ropade gubben varnande efter bröderna.

Snart kom bröderna till Takins hydda. Retstickan var naturligtvis inte sen att förarga Takin och utmana honom till strid. Men knappt hann Takin sticka näsan utom dörren förrän Drasuten gav honom en skalle i magen. Rövaren vek sig dubbel av smärta, men då han åter rätade på sig skymde han solen — så stor och tjock var han.

Takin var mycket stark, men ganska trög i vändningarna. Med ett enda fruktansvärt slag ämnade han fälla sina fiender, men missade grovt. Bröderna höll nämligen samman och skyddade varandra. Och istället bör-

jade de puckla på Takin, så att han snart var både gul och blå.

— Förskona mej, så ska jag belöna er rundligt! — tiggde och bad den tjocke Takin. — Nåd, nåd!

Men bröderna vägrade att höra på hans böner, och den tjocke Takin måste slutligen ta till harvärjan.

— Sitt hus ska gubben i alla fall inte få tillbaka! — skrek Takin, rusade in i hyddan och rök omkull den kraftigaste av stockarna som bar upp taket så att det blev hängande på trekvart och väggarna störtade in.

— Jo, så sannerligen han det ska — svarade bröderna beslutsamt. Solido fick fatt i den grova bjälken och de fyra bröderna skyndade till hjälp. Inom kort var arbetet i full fart. När den arme gubben en stund senare återvände var hyddan i det närmaste rest igen.

— Tack kära ni! — stammade gubben. Er hjälpsamhet vill jag löna genom att berätta en hemlighet för er. Den elake Takin fördrev mej härifrån, därför att i min källa finns det en skatt. Ingen kände tidigare till den, men nu har vattnet spolat sönder brunnsväggarna så att skattkistan har kommit i dagen. Och det fick Takin se, förstår ni. Men själv är jag för svag för att krypa ner och hämta skatten. Och Takin är för tjock för att kunna komma åt den. Därför har ingen av oss lyckats komma över skatten. Och nu vill jag absolut att ni ska få den.

Den förste som tog sig ned till skattkistan var förstas Drasuten. Solido och Retstickan var inte sena att komma till hjälp. Sprätten såg noga

till att ingenting av kistans innehåll ramlade ut i brunnen, och Putte hjälpte till så gott han kunde.

Alla fyra bröderna förklarade, att skatten naturligtvis borde tillfalla Solido, som varande den äldste i laget. Men Solido svarade att Retsticken borde ta hand om den, ty det var ju han som utmanat Takin och börjat striden mot honom. Retsticken slog emellertid ifrån sig och tyckte, att om inte Solido ville ha skatten, så var Drasuten närmast till den, för utan hans hjälp hade de ju aldrig klarat av rövaren, och dessutom var han den förste som nådde ned till skattkistan. Och det var alla de andra eniga om.

— Men låt då Sprätten ta hand om innehållet, föreslog Drasuten. Han tycker ju så rysligt mycket om smycken och bjäfs!

Men Sprätten pekade blygsamt på Putte och sade, att han som den svagaste av dem alla bäst behövde skatten. Men Putte slog ifrån sig ivrigast av dem alla: nej, han var då visst inte värd en sådan uppmärksamhet!

Så gnabbades de och kivades, tills de plötsligt upptäckte att gubben satt på hyddans tröskel och åt sitt ris utan så mycket som en saltgnutta. Han hade helt enkelt ingenting att köpa för. Vännerna såg på varandra och skänkte skatten till gubben.

ARTIKELN

om Hilde Rubinsteins barnpjäs »Hans och Greta på nya vägar» måste av utrymmesskäl överstå till nästa nr.

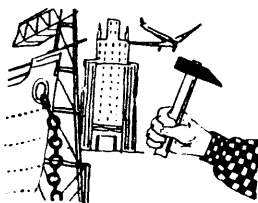
— Nej, kom istället, så drar vi vidare ut i världen! — skrek Retsticken.

— Vi har mycket ogjort ännu! — instämde Drasuten, som ju såg längre än alla de andra.

— Framåt! — kommenderade Solido, och bröderna följde lydigt efter.

Och nu, min lilla vän, kan du titta på din hand. Du har också fem kamrater, som ständigt är villiga att hjälpa dig. Den bastantaste av dem är Solido. Titta bara så stark han är! Pekfingret är förstas Retsticken, ty med den brukar man ju peka finger när man vill retas. Den mellersta i raden är den verkliga Drasuten, så lång som han är. Och vid sidan om honom finner du Sprätten, som mamma brukar bära ringar på. Och den allra minsta, lillfingret, du ser, — det är Putte, den verkliga lilleputten i syskonskaran. Han är svag, men försöker så gott han kan att hänga med de övriga i sysslorna.

Där ser du själv, så trogna vänner du har! Och när du blir stor kommer de absolut att bygga och skapa allt som du bara kan önska dig.

(Översatt och omarbetad av S. Rydström.)

VÄNSKAPSTRÄFF

Stockholm—Köping

I arla morgonstunden söndagen den 3 februari startade en buss från Stockholm fullastad med SKV-kvinnor. Målet var Köping och SKV-avdelningen där. Det var ett strålände väder med något av vår i luften och humöret var i toppform när vi skakade fram på landsvägarna i ensamt majestät, tack vare körförbudet. Tyra Frånberg fungerade som guide och pekade ut sevärdheterna längs vägen.

I Köping hälsades vi så hjärtligt välkomna av SKV-kvinnorna att vi kände oss riktigt varma om hjärtat. Dukade bord väntade oss och vi högg friskt in på de väldiga lass kåldolmar som våra vänner måste ha använt många timmar på att laga till åt oss.

Efter den goda och glada måltiden kördes vi med buss runt i staden som såg söndagsputsad och fin ut i det strålände solskenet.

Och så fram på eftermiddagen var det familjefest där vi och Köpingskvinnorna hjälptes åt med underhållningen. Stockholms amatörtrupp plus Margareta Fors svarade för första delen av programmet och sedan framträdde en grupp förtjusande barnungar med ett trevligt program. Köpingsavdelningens energiska ordförande Karin Hammarström dirigerade det hela och barnen var så duktiga. Slutligen dansade vi ringlekar av hjärtans lust med alla barnen, som säkert var lika förtjusta som vi över den lyckade festen.

Nästa gång vi träffas ska vi stockholmskor stå för värdskapet, det kom vi överens med vännerna i Köping om innan vi tog farväl och steg in i bussen igen. Sådana här träffar under gemytliga former är nämligen väldigt stimulerande.

M. M.

Nu tävlar vi!

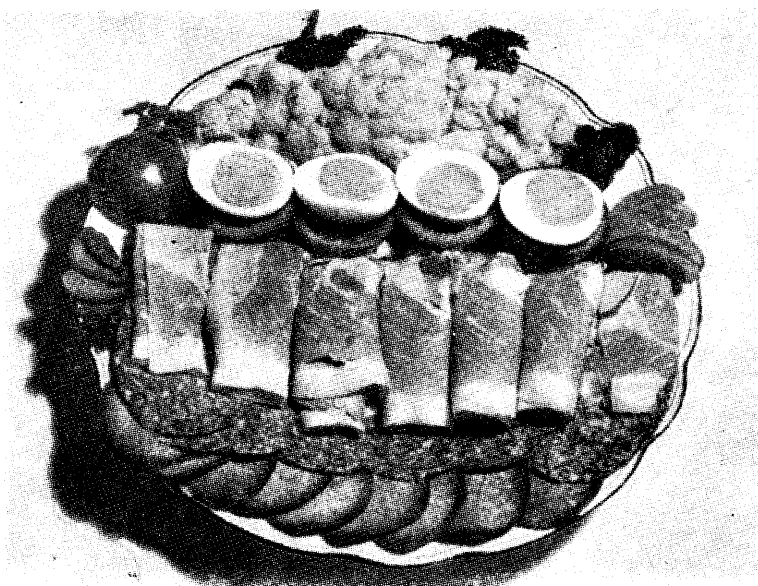
När det här skrives går väl alla skolbarn och väntar på det ljuvliga vinterlovet. Här i Stockholm har det snöat väldigt de senaste dagarna och för barnens skull hoppas vi att snön skall ligga kvar ett tag och helst också att det ska bli ett par minusgrader — då blir det fint före både för skidor och skridskor. Men när ni läser den här sidan är kanske vinterlovet redan över och ni har bara minnena kvar. Då kan ni trösta er med att dagarna blir längre och längre och om några veckor blir det påsklov...

Nu har vi tänkt oss att eftersom vinterlovet säkert redan är förbi när ni får ögonen på de här raderna så passar det precis att ni sätter er ner och fäster de glada minnena på papperet. Och sedan skickar dem till oss. Först och främst ska ni naturligtvis

skriva, men är ni duktiga att rita så gör ni också en trevlig bild till er berättelse.

Och nu kommer det roliga: Ni ska tävla om vem som skriver den bästa historien om vad han eller hon gjorde under vinterlovet eller sportlovet, som det också kallas. Tre priser utdelas: för den bästa historien blir det 5 kronor i pris, för den näst bästa 3 kronor och för den nästnästa bästa 2 kronor. Och så kommer förstås era bidrag att publiceras på barnens egen sida — och det är ju värt en hel del, det förstår ni säkert.

Alltså: alla pojkar och flickor till ådel tävlan om den bästa historien om årets vinterlov. Ni får tid på er till den 1 april. Men gå nu inte och tro att det är väldigt långt dit; dagarna går alltför fort. Sätt i gång genast, det är säkrast. Adressera era bidrag till Vi Kvinnors barnsida, Box 13073, Stockholm 18. Och kom ihåg att vi vill ha dem i god tid före 1 april, som är sista tävlingsdagen.

VITAMINRIKT och GOTT

Ett sånt här fat, smör och bröd, pilsner och vichyvatten — visst räcker det för en liten fest med vänner en lördagskväll. Då kan husmor göra allt i ordning i förväg och slipper

”Kära, goda kvinnor”

(Forts. fr. sid. 16)

Salen började fyllas och klockan ringde.

»Vet ni», ropade en av oss, »egentligen kunde ni hålla det här talet, bara...»

»Jag vet, jag vet», sade vår festtalare med vek röst, »om sköna läppar, doftande lockar och sträng karaktär skall jag inte tala. Nej, var inte ängsliga. Jag skall tala om det som jag inte hunnit med nu.»

Festmötet började. Talaren besteg tribunen, log sitt älskvärda godmodiga leende, vände sig till publiken som nästan uteslutande bestod av kvinnor, och började tala om de trofasta uppoffrande kamraterna i skolan, i arbetet, i familjen, om väninnorna, hjälperskorna och medarbeterskorna. Han upprepade inte det som han redan sagt oss. Och för våra ögon stod bilden av rena, ljusa kvinnogestalter, kvinnor med stor andlig styrka, det nya livets uppbyggare. Han talade begeistrat och full av tillförsikt om att kvinnan har en stor och underbar roll att fylla för fredens seger i hela världen. Och han slutade med orden:

»Ni är segerrika kvinnor!»

Vi applåderade länge. Och vi, festens arrangörer, hörde länge klangen av hans ord: »Jag älskar er mycket.» Och vi tänkte på att det inte finns något skönare i världen än dessa ord när de är ärligt menade och kommer från hjärtat.

löpa som en skottspole mellan kök och bord. Och så skönt det är när gästerna frampå nattkröken tar farväl att slippa ta itu med ett kök fullbelamrat med odiskade kastruller och tillagningskärl.

På det här stora fatet är placerat i tur och ordning: skivor av tunga, så en god salamikorv i skivor, rullade skivor av kokt skinka. Sedan kommer en rad något urgröpta tomat-halvor med klickar av majonnäs, ovanpå dem halvor av hårdkokta ägg och slutligen blomkål. Det hela garneras med persilja och små ättiksgurkor och man serverar majonnäs till.

Problemet Syditalien

(Forts. fr. sid. 13)

Frågar man varifrån dessa väldiga penningssummor tas blir svaret att de till stor del väntas inkomma tack vare ett nytt och mer effektivt skattesystem — med självdeklaration och bättre kontroll. — Man har också fått stora lån i Internationella banken, för närvarande uppgående till c:a en miljard kronor. Dessutom räknar man med att ett ekonomiskt uppsving för söderns 18 miljoner invånare kommer att skapa nya konsumenter och alltså verka stimulerande också på Norditaliens industri.

Särskilt för de av oss som på nära håll skymtat något av det hårda liv som leveras av Syditaliens bondebefolkning måste det vara något av en hjärtesak att det stora uppbyggnadsarbetet som nu bedrivs därnere skall leda fram till önskat resultat.

Svenska Kvinnors Vänsterförbund (SKV)

uppstod år 1931 och har utvecklats ur föreningen Frisinnade kvinnor, som bildades 1914. Det bygger på samarbete mellan olika åsiktsriktningar och har därvid alltid hävdat sin tro på kvinnornas särskilda uppgift för fredens sak och sin övertygelse att samhället måste omdanas till att motsvara även de kvinnliga medborgarnas behov.

SKV är sedan maj 1946 svensk sektion av Kvinnornas Demokratiska Världsförbund (KDV), som omfattar över 200 miljoner kvinnor i 80 länder. KDV och dess nationella organisationer kämpar för att vinna och praktiskt förverkliga kvinnornas rättigheter: rätt att rösta och att väljas, rätt till arbete, till lika lön för lika arbete och till befordran; rätt till undervisning och yrkesutbildning och till social trygghet för moder och barn.

KDV och dess nationella organisationer kämpar för att tillförsäkra alla barn ett lyckligt liv i trygghet; undervisning och goda bostäder, hälsovård, sund litteratur, goda fritidssysselsättningar. KDV vill samla all världens kvinnor oberoende av hemort, ras och livsåskådning till försvar av freden.

Tidningen VI KVINNOR
i demokratiskt världsförbund

Utgivare: Andrea Andreen

Redaktionskommitté:
Valborg Svensson, Birgit Ehrén

Utkommer med nio nr pr år.
Prenumerationspris pr år: Kr. 4:50
Lösnummer 50 öre (kommissionärer antagas).

Postgiro: 513 23. Box 180 73
Stockholm 18
Svenska Kvinnors Vänsterförbund
Förbundsstyrelsens lokaler är
belägna i Kungsgatan 79,
Stockholm. Tel. 53 19 61

Tr. a. b. Plantryck, Sthlm 1957